

Valtuutettu Lotta Laaksosen ym. aloite yhteysalusliikenteen ja joukkoliikenteen yhdistämisestä kutsutaksivuoroilla

Kaupunginvaltuusto 30.05.2022 § 80

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Yhteysalus Baldur toimii osana ELYn tieverkostoa. se kuljettaa asukkaita, kesäasukkaita ja turisteja ulkosaariston asuttuihin saariin Utöseen, Jurmoon, Aspöön, Nötöseen ja Berghamniin. Lisäksi monen pienemmän saaren väestö käyttää näitä satamia. Saarten yhteenlaskettu vakituisten asukkaiden määrä on noin 100 henkilöä, kesäasukkaiden määrä noin 400 henkilöä ja turisteja metsähallituksen mukaan käy kesäisin alueella jopa 100 000. Baldur on ulkosaaristolaisten ainoa yhteys Nauvoon ja sitä kautta manner-Suomeen ja palveluiden - kuten terveyskeskus - äärelle.

Baldurin käyttäjämäärät ovat kasvaneet neljän vuoden aikana jopa 57 % 31 000:sta 47 000:een. Samalla bussivuoro arki-illoilta on lopetettu. Tähän vaikutti ajanjakso, jolloin kaikki matkustajat välttivät koronavaaran vuoksi linja-auton käyttöä.

Baldurin asiakasmäärät:

2018 30892

2019 32091

2020 41204

2021 46879

Nyt on äärimmäisen tärkeä saada joukkoliikenne yhteys toimivaksi. Mikäli ulkosaaristolainen ei omista autoa hänellä on mahdollisuus päästä palvelujen luo julkisilla tällä hetkellä ainoastaan perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina, sekä joka toinen maanantai. Autottomuus koskee etenkin eläkeläisiä.

Kaavailtu parannus on tällä hetkellä tietojeni mukaan kutsutaksiyhteys joka toinen maanantai muutetaan joka maanantaiksi. Tämä ei kuitenkaan mitenkään riitä. Ei voi olla tilanne, jossa koko ulkosaariston väestö pääsee julkisilla Nauvon keskustaan ainoastaan 4 kertaa viikossa, viikonloppu painotuksella. Näin ollen mikäli henkilö menee maanantaina Nauvoon mahdollisuus päästä takaisin kotiin on seuraavan kerran keskiviikkona. Kaikki perusasiat - apteekissa, postissa, terveyskeskuksessa jne käynti on liki mahdotonta.

Surkeista yhteyksistä johtuen lääkärissä ei voi käydä "pikku asioilla" kuten nieluviiljelyä ottamassa kurkkukivun vuoksi. Tavallisten antibioottia vaativien sairauksien hoito on todella vaikea saavuttaa. Lääkäriin mennään vasta helikopterilla.

Saamme saaristolisää - vuonna 2020 n 6 miljoonaa euroa. Se on tarkoitus käyttää saariston asukkaiden erityistarpeisiin, ja joukkoliikenteen mahdollistaminen on aivan rahankäytön perustarkoituksen ytimessä.

Kestävä kehitys on tärkeä osa kaupungin uutta strategiaa. Erityisen tärkeää tämä on herkässä saaristossa. Saaristotiellä on jo nyt valtava yksityisautojen liikenne, pitäisi saada vähenemään. Kutsutaksi on siihen melko helppo järjestely.

Nauvon eteläinen reitti

Sama tilanne koskee Nauvon eteläisen reitin yhteysalus Falköa. Falkön reitin varrella sijaitsevat saaret: Pensar, Penö, Gullkrona, Stenskär, Grötö, Bränskär, Knivskär, Kopparholm, Bodö, Träskholm, Björkö, Gloskär, Trunsö, Sandholm, Lökhalm ja Borstö. Valtaosalla saarista on vakituisia asukkaita, saaristolisää pitää käyttää näiden ihmisten hyväksi - reitin varrella asuu kymmeniä ihmisiä ja joukkoliikennedyhteys Kirjala-Nauvon keskusta (12km) puuttuu kokonaan. Myös tähän väliin pitäisi saada kutsutaksilyhteys.

Turismi ja yhteysalus

Pärnäisten pysäköintialue on äärimmilleen ruuhkautunut kesäisin, sinne ei mahdu tarvittava määrä autoja. Moni valitsisi julkisen liikenteen, jos se olisi mahdollista. Parkkipaikkapaineita pitää helpottaa järjestämällä toimiva julkisen liikenteen yhteys Pärnäisistä Paraisten keskusta.

Moni kesäasukas tulee Helsingistä ja muualta Suomesta ja monilla perheillä ei ole autoa, koska useilla paikkakunnilla, kuten Helsingissä on toimiva joukkoliikenne. Ihmiset nykypäivänä valitsevat ekologisesti, eivätkä hanki autoa. Näillä kesäasukkailla ei ole mahdollisuutta päästä pois ulkosaaristosta kuin perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina.

Paraisilla turismi on merkittävä verotulojen lähde.

Aloitetta tukevat ulkosaariston yrittäjät:

Klas Mattsson, Jurmo
Tiina Johansson, Jurmo
Sari Lapinleimu, Utö
Mikko Fagerroos, Utö
Hanna Kovanen, Utö
Joakim Stolpe, Nötö
Lotta Green, Nötö
Lotta Laaksonen, Nötö
Ingrid Sundbom, Nötö
Gabriel Sydänvirta, Nötö
Elin Maria Sydänvirta, Nötö
Jaana Novitskij, Nötö
Santeri Knaapinen, Björkö
Tiia Kaartovuori, Björkö
Laura Simonen-Spicer, Bodö
Matt Spicer, Bodö

EHDOTUS:

ELY tarjoaa meille upean toimivan yhteysalusliikenteen, Paraisten kaupungin täytyy järjestää saaristolisien (vuosittain n 6milj euroa) turvin kutsutaksiliikenne yhteysalukselta Paraisten keskusta. Ehdotamme, että kutsutaksiliikenne lisätään välittömästi maanantain, tiistain ja keskiviikon yhteysalusvuoroille mahdollistamaan asukkaiden lääkärikäynnit, turistien joukkoliikenteen käytön, sekä helpottamaan aliresursoitua Pärnäisten parkkipaikka tilannetta. Myös Nauvon eteläinen reitti pitää kehittää samoista syistä kutsutaksiliikenne."

etunimi.sukunimi@parainen.fi

Uuden päivitetyn ja kaupunginhallituksessa hyväksytyin aloiteohjeistuksen mukaisesti kaupunginvaltuustossa tehdyt valtuustoaloitteet otetaan aina seuraavaan kaupunginhallitukseen ja määritellään niille vastuuvalmistelijat.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuutettu Lotta Laaksosen aloitteen koskien yhteysalusliikenteen ja joukkoliikenteen yhdistämistä kutsutaksivuoroilla elinkeinopalvelujen valmisteltavaksi.

Vastuuvalmistelija on elinkeinopäällikkö matkailupäällikköä konsultoiden.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Elinkeinopäällikkö, matkailupäällikkö, johtoryhmä

Kaupunginhallitus 03.10.2022 § 250
890/08.00.00/2022

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, puh. 040 488 5675
Matkailupäällikkö Benjamin Donner, puh. 040 483 8282
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Hyvät yhteydet ovat keskeisessä asemassa saariston elinvoimaisuuden ylläpitämisessä.

Kaupungilla on lähes sata vakinaisesti asuttua saarta ja lisäksi on saaria, joilla on paljon osa-aikaisia asukkaita tai matkailua ilman, että saarilla on ketään kirjoilla. Puuttuva ja vaikeasti hahmotettava vesiliikenne sekä yhteysalusten ja tieverkkoa käyttävän joukkoliikenteen monimutkaiset yhdistelmät ovat haasteita, jotka vaikuttavat saaristo-olosuhteissa asuvien ja elävien saavutettavuusongelmiin. Vapaa-ajanasukkaiden ja matkailijoiden on vielä vaikeampi saada selkeää kuvaa siitä, miten saaristossa pääsee kulkemaan.

Vakinaisten asukkaiden omiin matkoihin liittyvien haasteiden lisäksi tämä tarkoittaa myös vähemmän kävijöitä ja siten vähemmän kuluttajia saaristossa tuotettaville palveluille, mikä heikentää palvelujen tarjontaa ja taloutta ja vähentää työpaikkoja saaristossa.

Kutsutaksin tarve on suuri ja koskee koko saaristoamme mukaan lukien ”vanhaa Paraista”, jossa myöskin on paljon keskusta-alueen ulkopuolella asuvia ihmisiä, joilla ei ole autoa. Valtuusto päätti 7.12.2021 pitämässään kokouksessa hyväksyä, että joukko- ja kutsutaksiliikenteestä tehdään selvitys yhteistyössä aluelautakuntien kanssa. Tämä selvitystyö on käynnissä ja selvityksen on määrä valmistua vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kaikkia toiveita ei pystytä täyttämään, mutta pyrkimyksenä on tietenkin täyttää mahdollisimman monia niistä. Kevään aikana toteutettiin kysely käsityksen saamiseksi siitä, missä suurimmat tarpeet ovat. Kyselyyn saatiin yli sata vastausta ja se osoitti hyvin selvästi, että erityisesti Pärnäisissä on pysäköintiongelmia ja ongelmia puutteellisten jatkoyhteyksien kanssa. Kaupunki asetti Nauvon ja Paraisten väliselle osuudelle Utön reittialueen liikenteen yhteyden kesäkaudeksi

maanantaisin ajettavan henkilöliikennevuoron. Tähän mennessä vuoroa on valitettavasti käyttänyt vain 2–6 henkilöä kerrallaan, ja yhtä suuri haaste kuin itse kuljetuksen saatavuus on onnistuminen tiedon levittämisessä.

Aloitteen tekijän esiin tuomien haasteiden ratkomiseksi kaupungin uudessa organisaatiossa elinvoima- ja hyvinvointitoimialan alaisuuteen tullaan perustamaan uusi yhteydet ja joukkoliikenne -vastuualue. Tämä mahdollistaa yhteyksien kehittämisen paremmin kuin tähänastisessa tilanteessa, jossa vastuunjako on ollut epäselvä. Kutsutaksiliikenteen laajuus on kuitenkin edelleen täysin riippuvainen vastuualueen vuotuisissa talousarvioneuvotteluissa saamista taloudellisista resursseista.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä elinkeinopalvelujen selvityksen ja esittää valtuustolle aloitteen toteamista loppuun käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen: Aloitteen tekijä, elinkeinopäällikkö, matkailupäällikkö, johtoryhmä
